

ΜΟΝΙΜΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ-ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Σύνθεση Κακούργιοδικείου : Ν. Γερολέμου, Π.Ε.Δ.
Στ. Τσιβιτανίδου-Κίζη, Α.Ε.Δ.
Τ. Νικολάου, Ε.Δ.

Αρ. Υπόθεσης: 6373/20

Δ Η Μ Ο Κ Ρ Α Τ Ι Α

v.

ΤΖΑΚ ΜΠΡΑΙΑΝ

Κατηγορούμενο

Ημερομηνία: 15 Ιουνίου, 2021.

Εμφανίσεις:

Για την Κατηγορούσα Αρχή: Ο κ. Α. Αντωνίου για κ. Ν. Κέκκου.
Για τον Κατηγορούμενο: Ο κ. Γ. Πολυχρόνης μαζί με την κα Γ. Καλλή.
Κατηγορούμενος: Παρών.

ΠΟΙΝΗ

Ο κατηγορούμενος κρίθηκε ένοχος με δική του παραδοχή στη δεύτερη κατηγορία, η οποία προστέθηκε μετά από τροποποίηση του κατηγορητηρίου, η οποία αφορά το αδίκημα της ανθρωποκτονίας κατά παράβαση του **άρθρου 205 του Ποινικού Κώδικα, ΚΕΦ.154**, ήτοι στις 9.8.2020, στα Λεύκαρα, της Επαρχίας Λάρνακας, σε υποστατικό στην περιοχή «Ασπροσυτζιές», διά παρανόμου πράξεως επέφερε τον θάνατο του πατέρα του, Φρέτερικ Γεωργίου Κλίφορντ Μπράιαν, δηλαδή τον τραυμάτισε θανάσιμα με μαχαίρι στην πλάτη και τον κτύπησε με ξύλο στον αυχένα.

Ενόψει της παραδοχής του σε αυτή την κατηγορία, η πρώτη κατηγορία για φόνο εκ προμελέτης αναστάληκε και σε αυτήν ο κατηγορούμενος απαλλάγηκε.

Τα γεγονότα της υπόθεσης, όπως αυτά εκτέθηκαν από την Κατηγορούσα Αρχή και με αυτά συμφώνησε η Υπεράσπιση, είναι τα ακόλουθα:

«Το θύμα στην παρούσα υπόθεση Φρέτερικ Γεώργιος Κλίφορντ Μπράιαν, ηλικίας 64 ετών, είναι πατέρας του κατηγορούμενου. Είναι Κύπριος με αγγλική υπηκοότητα,

παντρεμένος και πατέρας πέντε παιδιών. Τα τελευταία επτά χρόνια λόγω μη αρμονικών σχέσεων με τη σύζυγο και τα παιδιά του εγκατέλειψε την οικογενειακή στέγη και διέμενε μόνος του σε λυόμενο υποστατικό σε αγροτική περιοχή των Λευκάρων. Το θύμα είχε βίαια συμπεριφορά τόσο έναντι της συζύγου του όσο και των παιδιών του.

Όλα τα παιδιά της οικογένειας, πλην ενός αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα υγείας και δύο εξ' αυτών διαμένουν σε ιδρύματα.

Συγκεκριμένα η μικρότερη θυγατέρα της οικογένειας πάσχει από νοητική στέρηση και άλλα σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας. Ενόψει αυτών των προβλημάτων αυτή φοιτά στο Δημόσιο Ειδικό Σχολείο στον Άγιο Σπυρίδωνα.

Από τις 24/9/2018 βάσει διατάγματος Δικαστηρίου η εν λόγω ανήλικη τέθηκε υπό την κηδεμονία της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας λόγω αναφοράς για ενδεχόμενη σεξουαλική παρενόχληση από τον κατηγορούμενο και τον άλλο αδελφό του. Η μητέρα της ανήλικης καταχώρησε αίτηση στο Οικογενειακό Δικαστήριο Λάρνακας με την οποία διεκδικεί την επιστροφή των γονικών δικαιωμάτων της ανήλικης, ενώ το θύμα διεκδικούσε την επικοινωνία με την ανήλικη θυγατέρα του. Αυτή η διαδικασία επιδείνωσε ακόμη περισσότερο τις σχέσεις οικογένειας με το θύμα.

Το Γραφείο Ευημερίας κατά τον Ιούλιο του 2020 επισκέφθηκε το σπίτι στο οποίο διαμένει η μητέρα της ανήλικης για να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτό ήταν κατάλληλο για να διαμένει η ανήλικη αν εγκρίνετο η αίτηση για ανάκτηση των γονικών δικαιωμάτων της μητέρας για την ανήλικη.

Το Γραφείο Ευημερίας μετά την επίσκεψη ενημέρωσε τη μητέρα ότι οι συνθήκες διαβίωσης στην οικογενειακή εστία, δεν ήταν ικανοποιητικές, έχρηζαν σημαντικής βελτίωσης και ήταν ακατάλληλο για να διαβιεί η ανήλικη θυγατέρα της.

Η μητέρα αναστατώθηκε από τις υποδείξεις του Γραφείου Ευημερίας και ενημέρωσε τον κατηγορούμενο περί τούτου αναφέροντάς του ότι η ίδια ανησυχούσε ότι η κηδεμονία θα δίδετο στον πατέρα δηλ. το θύμα. Ο κατηγορούμενος αναστατώθηκε και θύμωσε για το ότι υπήρχε ενδεχόμενο ο πατέρας του να αποκτούσε κηδεμονία της ανήλικης αδελφής του. Ο λόγος που αντέδρασε έτσι ήταν ότι ο πατέρας του ήταν βίαιος μαζί τους και λόγω του χαρακτήρα του θα κακομεταχειριζόταν την ανήλικη. Επίσης πίστευε ότι αυτός θα καταχράζετο τα επιδόματα που λάμβανε αυτή από το κράτος.

Στις 23/08/20 και περί ώρα 12:30 καταγγέλθηκε στον Αστυνομικό Σταθμό Λευκάρων από τον Βύρωνα Αργυρίδη ΜΚΙ στο κατηγορητήριο, ότι ο Φρέτερικ Γεώργιος Κλίφορτ Μπράιαν, δεν έδωσε σημεία ζωής τις τελευταίες δέκα ημέρες. Συγκεκριμένα ο ΜΚΙ ανέφερε ότι τις τελευταίες δεκαπέντε ημέρες δεν τον είχε δει και δεν ανταποκρινόταν στις τηλεφωνικές του κλήσεις. Επίσης ο ΜΚΙ ανέφερε ότι περίπου δέκα ημέρες προηγουμένως είχε συναντήσει τον κατηγορούμενο στα Λεύκαρα και τον ενημέρωσε ότι έψαχνε τον πατέρα του δηλ. το θύμα και αυτός του ανέφερε ότι θα προσπαθούσε και ο ίδιος να του τηλεφωνήσει. Μετά πάροδο δύο με τριών ημερών ο κατηγορούμενος τηλεφώνησε στον ΜΚΙ και του είπε ότι τηλεφώνησε στο θύμα αλλά δεν απαντούσε.

Ο Αστ.551 Γ. Ματθαίου ΜΚ10 στο κατηγορητήριο, που υπηρετεί στον Αστυνομικό Σταθμό Λευκάρων, ώρα 13:00 μετέβηκε μαζί με μέλη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας στην τοποθεσία «Ασπροσιτζιές», στην ορεινή περιοχή Λευκάρων, όπου εντόπισαν λυόμενο υποστατικό στο οποίο διέμενε το θύμα μόνο του τα τελευταία επτά χρόνια. Ο ΜΚ10 έλεγξε περιμετρικά τον χώρο και ακολούθως αφού άνοιξε την κύρια είσοδο του λυομένου, η οποία ήταν κλειστή, εντόπισε το θύμα στην είσοδο σε κατάσταση προχωρημένης σήψης. Αμέσως ενημέρωσε τον ΜΚ13 Υπεύθυνο του Αστυνομικού Σταθμού Λευκάρων. Ο ΜΚ13 μετέβηκε στην σκηνή αφού ενημέρωσε σχετικά τον Αστ.1766, Κ. Μουττάς ΜΚ20 Ειδικευμένο Φωτογράφο Δακτυλοσκόπο του ΤΑΕ Λάρνακας.

Από εξετάσεις που διενήργησε ο ΜΚ20 στην σκηνή διαπίστωσε ότι στην πλάτη του πτώματος υπήρχαν τέσσερις οπές που πιθανόν να προκλήθηκαν από μαχαίρι ή άλλο αιχμηρό όργανο. Επίσης ο ΜΚ20 εντόπισε σε διάφορα σημεία εντός του υποστατικού κηλίδες που ομοιάζαν με αίμα. Η ώρα 18:10 ο ΜΚ20 ενημέρωσε τον Ιατροδικαστή Δρ. Νικόλα Χαραλάμπους ΜΚ25 στον οποίο ανέφερε τα γεγονότα και διευθετήθηκε όπως γίνει άμεσα αυτοψία στο μέρος.

Στην σκηνή έσπευσαν οι τρεις ιατροδικαστές, Δρ. Ν. Χαραλάμπους, Δρ. Σ. Σοφοκλέους και Δρ. Ο. Ορθοδόξου, όπου εξέτασαν τη σορό και προέβηκαν σε αυτοψία της σκηνής ενώ ο ΜΚ20 λάμβανε φωτογραφίες καθ' υπόδειξη του ΜΚ25. Από τις εξετάσεις των ιατροδικαστών ηγέρθησαν υπόνοιες εγκληματικής ενέργειας αφού στην ωμοπλάτη του θανόντα εντοπίστηκαν οπές οι οποίες πιθανό να προκλήθηκαν από αιχμηρό αντικείμενο. Ως εκ τούτου κρίθηκε αναγκαία η άμεση διενέργεια νεκροτομής επί της σορού.

Μετά την εν λόγω εξέλιξη μέλη του ΤΑΕ Λάρνακας άρχισαν άμεσα τη διενέργεια εξετάσεων και λήψη καταθέσεων από το οικογενειακό περιβάλλον του θύματος. Ο Φ. Ηλία ΜΚ27 στο κατηγορητήριο του ΤΑΕ Λάρνακας έλαβε μεταξύ των ωρών 22:25- 23:30 ανοικτή κατάθεση από τον κατηγορούμενο ο οποίος υπέπεσε σε διάφορες αντιφάσεις. Οι αντιφάσεις αυτές δημιούργησαν στον ΜΚ27 εύλογες υποψίες ότι πιθανόν ο κατηγορούμενος να ενέχεται στην διάπραξη του αδικήματος. Εν όψει τούτου ο ΜΚ27 ενημέρωσε τον Υπεύθυνο του ΤΑΕ Λάρνακας και πληροφόρησε τον κατηγορούμενο ότι μέσα στην κατάθεση του υπήρχαν ασάφειες και αντιφάσεις. Του επέστησε δε την προσοχή του στον Νόμο και αυτός απάντησε «εγώ το έκαμα, θα πω όλη την αλήθεια, αφού είναι φανερό».

Ακολούθως εξέφρασε την επιθυμία να προβεί σε θεληματική κατάθεση. Αμέσως ο ΜΚ27 του επέδωσε γραπτώς τα δικαιώματα του τα οποία υπέγραψε. Ακολούθως και μεταξύ των ημερομηνιών 23/08/20-24/08/20 και ώρα 23:50-01:30, στην παρουσία του ΜΚ24 (Α/Λοχ.1418 Χρ. Παναγιώτου), ο ΜΚ27 έλαβε θεληματική κατάθεση από τον κατηγορούμενο. Στη θεληματική του κατάθεση ο κατηγορούμενος παραδέχθηκε ότι αυτός είχε φονεύσει τον πατέρα του με τη χρήση μαχαιριού και ξύλου.

Συγκεκριμένα ο κατηγορούμενος ανέφερε ότι τα όσα του είχε αναφέρει η μητέρα του σε σχέση με το ενδεχόμενο της ανάληψης της κηδεμονίας της ανήλικης αδελφής του από τον πατέρα του τον είχαν αναστατώσει και θυμώσει πάρα πολύ. Γι' αυτό στις 8/8/2020 αποφάσισε να πάει στο μέρος όπου διέμενε ο πατέρας του για να

ζητήσει εξηγήσεις για το κατά πόσο αυτός θα διεκδικούσε την κηδεμονία της αδελφής του.

Λόγω του βίαιου χαρακτήρα του πατέρα του πριν ξεκινήσει για να πάει στο χώρο διαμονής του πατέρα του πήρε μαζί του ένα μαχαίρι με λεπίδα 15cm από το σπίτι του για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τον πατέρα του σε περίπτωση που αυτός θα του είχε επιτεθεί.

Ο κατηγορούμενος ξεκίνησε γύρω στις 4:00-5:00 το πρωί από το σπίτι του στα Λεύκαρα για να πάει πεζός στην τοποθεσία «Ασπροσυτζιές», όπου ήταν το υποστατικό που διέμενε ο πατέρας του. Η απόσταση από τα Λεύκαρα στον εν λόγω χώρο είναι περίπου 4 χλμ.. Μετά από περπάτημα 1-11/2 περίπου ο κατηγορούμενος έφθασε στο υπό αναφορά υποστατικό όπου διέμενε ο πατέρας του ο οποίος ευρίσκετο εκείνη την ώρα εντός του υποστατικού. Ο κατηγορούμενος χτύπησε την πόρτα και φώναξε στο θύμα να βγει έξω. Το θύμα εξήλθε του υποστατικού και άρχισε ο κατηγορούμενος να ζητά εξηγήσεις για το ζήτημα της κηδεμονίας της αδελφής του. Ενώ αυτοί συζητούσαν έντονα ο κατηγορούμενος επιτέθηκε στον πατέρα του με το μαχαίρι. Στη θέα του μαχαιριού το θύμα γύρισε για να εισέλθει εντός του υποστατικού και εκείνη τη στιγμή ο κατηγορούμενος τον μαχαίρωσε στην πλάτη 5 φορές με αποτέλεσμα το θύμα να πέσει στο έδαφος. Στη συνέχεια ο κατηγορούμενος πήρα ένα ξύλο που βρήκε έξω από το υποστατικό και χτύπησε το θύμα στο σβέρκο ενώ αυτό ήταν στο έδαφος 3-4 φορές. Αμέσως μετά ο κατηγορούμενος εγκατέλειψε την σκηνή και επέστρεψε στο σπίτι του στα Λεύκαρα. Στη διαδρομή κατά την επιστροφή του αυτός έκρυψε το μαχαίρι σε αγροτική περιοχή το οποίο υπέδειξε στην αστυνομία μετά τη σύλληψη του.

Μετά την ομολογία του κατηγορουμένου η Αστυνομία στις 24/08/2020 εξασφάλισε εναντίον του κατηγορούμενου δικαστικό ένταλμα σύλληψης του. Την ίδια ημέρα και ώρα 01:50 ο ΜΚ24 του επέστησε την προσοχή του στον νόμο και αυτός απάντησε «εγώ σκότωσα τον πατέρα μου και είναι όπως σας τα είπα στην κατάθεσή μου». Ακολούθως τέθηκε υπό κράτηση.

Στις 24/08/2020 ο κατηγορούμενος μεταφέρθηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας και εναντίον του εκδόθηκε διάταγμα προφυλάκισης για περίοδο οκτώ ημερών το οποίο εκπνέει στις 01/09/2020.

Κατά την ίδια ημερομηνία μεταξύ των ωρών 23:30-00:30 (25/8/2020) διενεργήθηκε η νενομισμένη νεκροτομή επί της σωρού του θύματος από τον Δρ. Νικόλα Χαραλάμπους ΜΚ28 στην παρουσία του Αστ.1766 Κυριάκου Μουττά ΜΚ20 στο κατηγορητήριο ο οποίος έλαβε φωτογραφίες μετά από υποδείξεις του ΜΚ28.

Ο Δρ. Νικόλας Χαραλάμπους απέδωσε τον θάνατο του θύματος σε 5 τραύματα που προκλήθηκαν από νήσων και τένων όργανο στη ραχιαία χώρα του σώματος του.

Στη συνέχεια και μεταξύ των ωρών 11:41-12:35 κατόπιν επιθυμίας του κατηγορούμενου προέβηκε σε υποδείξεις σκηνών στην περιοχή «Ασπροσυτζιές» στα Λεύκαρα. Συνολικά προέβηκε σε πέντε υποδείξεις στην ΜΚ26 και ΜΚ28. Σε κάθε υπόδειξη η ΜΚ26 του εφιστούσε τη προσοχή του στον νόμο και έδινε μίαν απάντηση την οποία κατέγραφε και την υπέγραφε αφού τη διάβαζε.

Στις 25/08/20 η MK3 (Δρ. Αρτεμης Καλυβωκά) αφού εξέτασε τον κατηγορούμενο διαπίστωσε ότι είναι σε θέση να παρακολουθήσει την Δικαστική Διαδικασία και εισηγήθηκε την περαιτέρω διερεύνηση από Κλινικό Ψυχολόγο.

Στις 26/08/20 η MK17 του Ινστιτούτου Γενετικής παρέλαβε τα τεκμήρια με α/α 1-18 από τον MK21 όπως αυτά περιγράφονται στο κατάλογο τεκμηρίων που επισυνάπτεται στο Ι.Ν.Γ.Κ. και ακολούθως τα παρέδωσε στον MK18 (Δρ. Μάριος Καρυόλου) ο οποίος αφού απομόνωσε γενετικό υλικό από τα τεκμήρια με α/α 1, 2 και αφού τα σύγκρινε διαπίστωσε ότι μεταξύ του γενετικού υλικού του θύματος και του κατηγορούμενου τεκμηριώνεται η βιολογική συγγένεια τέκνου- πατέρα. Το τεκμήριο με α/α 19 παραδόθηκε στις 26/08/20 από τον MK21 στην MK14 (Εργαστήριο Δακτυλοσκοπίας).

Στις 27/8/20 η Αστυνομία υπέβαλε γραπτό αίτημα στη Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας για να αξιολογήσει ψυχολόγος την ψυχολογική κατάσταση του κατηγορουμένου.

Ο Κατηγορούμενος εξετάστηκε από τη Φωτεινή Δημητρίου Ειδική Ψυχολόγο Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Η Φωτεινή Δημητρίου αφού εξέτασε τον Κατηγορούμενο στις 7/10/2020, 13/10/2020 και 27/10/2020 ετοίμασε σχετική έκθεση για την ψυχολογική κατάσταση του κατηγορουμένου ημερομηνίας 27/11/2020. Η εν λόγω έκθεση κατατίθεται ως μέρος των γεγονότων.»

Ο ευπαίδευτος συνήγορος του Κατηγορούμενου, στην πολυσέλιδη γραπτή αγόρευση του για μετρίασμό της ποινής, με εμπειριστατωμένο τρόπο που στηρίζεται σε αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου ζήτησε τη μέγιστη δυνατή επιείκεια αναδύοντας κάθε πτυχή την οποία το Δικαστήριο θα μπορούσε να λάβει υπόψη ως μετριαστικό παράγοντα.

Έτσι, αφού παρέθεσε αρχικά τη σοβαρότητα του αδικήματος και στη συνέχεια παρουσίασε τον κατηγορούμενο ως άτομο μειωμένου καταλογισμού, με πολλαπλά προβλήματα, προσωπικά, οικογενειακά, ψυχικής υγείας και νοητικά, ο οποίος είναι θύμα βαριάς και συνεχόμενης ενδοοικογενειακής βίας η οποία ξεκίνησε από την παιδική του ηλικία και συνεχίζετο καθημερινά από τον πατέρα του μέχρι που αυτή η βία κατέστη η γενεσιουργός αιτία να επιφέρει το θάνατο του θύτη του και τη λύτρωση τη δική του, παρομοίωσε την περίπτωση του κατηγορουμένου με την τραγωδία του Ευριπίδη «Ιφιγένεια εν Αυλίδι» εξιστορώντας τα γεγονότα από την παιδική ηλικία του κατηγορουμένου μέχρι και τη διάπραξη του αδικήματος, αλλά θα λέγαμε και παραπέρα.

Δεν προτιθέμεθα όμως να καταγράψουμε την ιστορία της ζωής του κατηγορουμένου όπως ο συνήγορος του την παραθέτει, εκτός μέσα από την αγόρευση του και με σωρεία εγγράφων τα οποία κατατέθηκαν μαζί με κατάλογο αυτών ως ΕΓΓΡΑΦΟ Β στο Δικαστήριο. Κάτι τέτοιο θα κατέληγε σε βάρος της ουσίας και της ορθής παρουσίασης της υπόθεσης στα πλαίσια της απόφαση της ποινής με κίνδυνο να αποπροσανατολιστεί το Δικαστήριο από τα ουσιαστικά στοιχεία που συνθέτουν την υπόθεση, τα οποία δεν είναι άλλα, από τη μια οι περιστάσεις της υπόθεσης και από την άλλη οι περιστάσεις που περιβάλλουν το πρόσωπο του κατηγορουμένου.

Ως εκ τούτου και για το λόγο ότι θα σχολιάσουμε κάθε ένα στοιχείο το οποίο αναφέρει ο συνήγορος του κατηγορουμένου στην αγόρευση του ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντικός μετριαστικός παράγοντας και τον οποίο αναγνωρίζει η νομολογία και με σκοπό να αποφύγουμε τις επαναλήψεις οι οποίες θα έπαιρναν μεγάλη έκταση, περιοριζόμαστε να πούμε μόνο ότι οι παράγοντες αυτοί μπορούν να ενταχθούν στις προσωπικές και οικογενειακές περιστάσεις, καθώς και στην ψυχική, παθολογική και νοητική κατάσταση του κατηγορουμένου που φαίνεται ότι εκτός από τους δύο τελευταίους παράγοντες οι άλλοι σχετίζονται με την βία που ασκείτο στον κατηγορούμενο και την οικογένεια του από το θύμα, βία την οποία αποκαλεί συνεχή πρόκληση που αποτέλεσε και τον λόγο που προέβη στην έκνομη πράξη του.

Βέβαια εξυπακούεται ότι αναφέρθηκε στο λευκό ποινικό μητρώο, στην άμεση παραδοχή του, δείγμα της μεταμέλειας του και στις τύψεις που θα βαραίνουν τον κατηγορούμενο, για όλη του τη ζωή.

Το ύψος της προβλεπόμενης ποινής προδιαγράφει και την σοβαρότητα που θέλησε ο νομοθέτης να προσδώσει στο κάθε συγκεκριμένο έγκλημα και από την άλλη τον βαθμό προστασίας του έννομου αγαθού που προστατεύεται, στοιχείο το οποίο το Δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής, βλ. **Souilmi v. Αστυνομίας** (1992) 2 ΑΑΔ 248.

Το στοιχείο αυτό, δηλαδή η ανώτερη προβλεπόμενη ποινή, λαμβάνεται υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής και συνεκτιμάται με τα γεγονότα της υπόθεσης, τόσο για την επιλογή

του είδους της ποινής όσο και για τον καθορισμό της έκτασης της (βλ. **Διευθυντής Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας v. Χρυσοστόμου κ.α.** (2002) 2 ΑΑΔ 575, 580).

Στην συγκεκριμένη υπό κρίση περίπτωση, ο νομοθέτης, διά μέσου της προβλεπόμενης μέγιστης ποινής της ισόβιας φυλάκισης, προσδίδει άκρως μεγάλη σοβαρότητα αφού το έννομο αγαθό που προστατεύεται είναι η ανθρώπινη ζωή.

Όπως αναφέρθηκε στην υπόθεση **Μαυρολουκά v. Δημοκρατίας**, Ποιν. Έφ. 212/13, ημ. 5.2.15, το σοβαρό έγκλημα της ανθρωποκτονίας είναι αφ' εαυτού ένα από τα σοβαρότερα του Ποινικού Κώδικα εφόσον ως συνέπεια του εγκλήματος αφαιρείται το ύψιστο αγαθό, που είναι η ανθρώπινη ζωή. Η σοβαρότητα του φαίνεται και από την ανώτατη προβλεπόμενη ποινή που είναι η δια βίου φυλάκιση.

Στην υπόθεση **Ονησίλλου v. Δημοκρατίας** (1991) 2 ΑΑΔ 556, ο πρώην Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Πικής, ανέφερε χαρακτηριστικά τα ακόλουθα:

«Η ανθρώπινη ζωή αποτελεί το ύψιστο αγαθό και η αφαίρεση της μέγιστο έγκλημα. Η δέσμευση στην προστασία της ανθρώπινης ζωής επιβάλλει ανάλογο καθήκον για την περιφρούρηση της, γεγονός που αντανακλάται στην τιμωρία που επιβάλλεται για εγκληματικές πράξεις που επιφέρουν την απώλεια ανθρώπινης ζωής. Γι' αυτό το λόγο προσδίδεται αποτρεπτικός χαρακτήρας στην τιμωρία κάθε φονικής πράξης.»

Όπως τονίστηκε στην εν λόγω υπόθεση, η ανθρωποκτονία καλύπτει ευρύ φάσμα εγκληματικής συμπεριφοράς με ανάλογες διακυμάνσεις στην τιμωρία των δραστών. Εξ' ου και ανασκόπηση της νομολογίας καταδεικνύει ότι για το αδίκημα της ανθρωποκτονίας οι ποινές κυμαίνονται μεταξύ 5 και 25 ετών. Εκείνο το οποίο τελικώς καθορίζει την ποινή είναι τα γεγονότα της κάθε υπόθεσης. Όπου δε η αφαίρεση της ζωής είναι το αποτέλεσμα ηθελημένης πράξης δικαιολογείται ποινή πολυετούς φυλάκισης, ενώ στις περιπτώσεις ανθρωποκτονίας που βρίσκονται στο μεταίχμιο φόνου εκ προμελέτης, επιβάλλεται φυλάκιση 15 ή περισσότερων ετών. Σχετικές είναι οι υποθέσεις **Χριστοδούλου v. Δημοκρατίας** (1989) 2 ΑΑΔ 352, **Ονησίλλου v. Δημοκρατίας** (ανωτέρω), **Νικολάου v. Δημοκρατίας** (1992) 2 ΑΑΔ 51, **Σάββα v. Δημοκρατίας** (1992) 2 ΑΑΔ 231, **Ηλιάδης v. Δημοκρατίας** (1995) 2 ΑΑΔ 6, **Τσιάκκας v. Αστυνομίας** (1997) 2 ΑΑΔ 349, **Γενικός Εισαγγελέας v. Ιωάννου** (1999) 2 ΑΑΔ 603, **Lekishvilli άλλως Λάτο v.**

Δημοκρατίας (2000) 2 ΑΑΔ 351, Νικολάου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (2000) 2 ΑΑΔ 482, Πάνοβιτς κ.ά. ν. Δημοκρατίας (2003) 2 ΑΑΔ 310, Γενικός Εισαγγελέας ν. Αυξεντίου (2005) 2 ΑΑΔ 197, Μιχαήλ ν. Δημοκρατίας (2005) 2 ΑΑΔ 692, Malik κ.ά. ν. Δημοκρατίας (2006) 2 ΑΑΔ 36, Μωυσίδης ν. Δημοκρατίας, (2007) 2 ΑΑΔ 43, Παλάσκα ν. Δημοκρατίας (2007) 2 ΑΑΔ 288, Selim ν. Δημοκρατίας (2011) 2 ΑΑΔ 199, Πεπέκκος ν. Δημοκρατίας (2012) 2 ΑΑΔ 86, Λοΐζου ν. Δημοκρατίας (2012) 2 ΑΑΔ 751, Ιωάννου ν. Δημοκρατίας, Ποιν. Έφ. 140/14, ημ. 8.4.15 και Χατζηπαναγή ν. Δημοκρατίας, Ποιν. Έφ. 175/13, ημ. 18.2.16. Δυστυχώς η πλούσια νομολογία καταδεικνύει και τη συχνότητα διάπραξης τέτοιας φύσης αδικημάτων ούτως ώστε η ανάγκη για επιβολή αυστηρών και αποτρεπτικών ποινών να προβάλλει ως αυταπόδεικτη και επιβεβλημένη.

Η τιμωρία δεν αποτελεί αυτοσκοπό αλλά μέτρο άμυνας έναντι παραβιάσεων του δικαίου και υπονόμησης των αρχών του, **Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Ιωάννου (1999) 2 ΑΑΔ 603**. Η ανάγκη προστασίας ποικίλλει, ανάλογα με τη σοβαρότητα του εγκλήματος. Όπως υποδείχθηκε στην απόφαση **Πισκόπου ν. Δημοκρατίας (1999) 2 ΑΑΔ 342** «... το στοιχείο της αποτροπής είναι αλληλένδετο με τη σοβαρότητα της κατηγορίας εγκλημάτων, στην οποία ανήκει το υπό τιμωρία έγκλημα, και με την εγγενή ανάγκη για την αποτροπή τους». Οι συνέπειες εγκλήματος βίας, όπως υποδείχθηκε στην ίδια απόφαση, προσμετρούν στον καθορισμό της σοβαρότητάς του και μόνο όπου δεν είναι προβλεπτές μειώνεται η σημασία τους.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι συνέπειες του εγκλήματος του κατηγορουμένου ήταν προβλεπτές σ' όλη την έκτασή τους.

Στον καθορισμό της σοβαρότητας του εγκλήματος, υπεισέρχονται και υποκειμενικοί παράγοντες, όπως οι συνθήκες κάτω από τις οποίες έδρασε ο κατηγορούμενος, ώστε να καταφανεί το βάρος των ευθυνών του για το έγκλημα. Το άτομο του παραβάτη, η λειτουργία του στον ιδιαίτερο και τον κοινωνικό χώρο, επίσης, προσμετρά στον καθορισμό της τιμωρίας.

Από την άλλη, ακόμη και όταν αποφασίζεται η επιβολή ποινής με αποτρεπτικό χαρακτήρα το καθήκον της εξατομίκευσης δεν ατονεί. Βλ **Φιλίππου ν. Αστυνομίας (1989) 2 ΑΑΔ 245**

Η εξατομίκευση της ποινής καθιστά το άτομο του παραβάτη ένα από τους άξονες προσδιορισμού της τιμωρίας. Δεν εξουδετερώνει, όμως, όπως κατ' επανάληψη έχει τονιστεί, τη σοβαρότητα του εγκλήματος ή την ανάγκη για την καταστολή του (αποτροπή) με τα μέσα που παρέχει το δίκαιο, στον κοινωνικό χώρο, **Κωνσταντίνου v. Δημοκρατίας (1989) 2 ΑΑΔ 224**, **Σωκράτους v. Δημοκρατίας (1994) 2 ΑΑΔ 132**, **Κόκκινος v. Αστυνομίας (1995) 2 ΑΑΔ 135** και **Ιωάννου (ανωτέρω), Παύλου v. Δημοκρατίας**, Ποινική Έφεση Αρ. 44/2016, 48/2016, ημερομηνίας 4.4.2019 και **Κωνσταντίνου v. Δημοκρατίας**, Ποινική Έφεση Αρ. 79/2019, ημερομηνίας 27.4.2021.

Η επιβολή της ποινής αποτελεί πολύ λεπτό έργο του Δικαστηρίου. Απαιτείται εξισορρόπηση του γενικού συμφέροντος της δικαιοσύνης από τη μια και της εξατομίκευσης της ποινής στα πλαίσια του συγκεκριμένου παραβάτη από την άλλη.

Πρώτιστο καθήκον του Δικαστηρίου είναι η προστασία της κοινωνίας, το οποίο επιτυγχάνεται μόνο με την αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου.

Η νομοθεσία προστατεύει τα αγαθά του πολίτη μέσω των Δικαστηρίων που αποτελούν τους φυσικούς φύλακες τούτων.

Στην υπόθεση **Πισκόπου v. Δημοκρατίας (1999) 2 ΑΑΔ 342**, λέχθηκαν επίσης τα εξής:

«Η αποτροπή, ως παράγοντας ο οποίος επενεργεί στον καθορισμό της ποινής, έχει δύο παραμέτρους. Η μία έχει ως λόγο την αποτροπή του ίδιου του παραβάτη από την επανάληψη του εγκλήματος ή παρομοίων εγκλημάτων στο μέλλον. Η άλλη αφορά την αποτροπή τρίτων από τη διάπραξη όμοιων ή παρόμοιων εγκλημάτων. Στη δεύτερη περίπτωση, η αποτροπή έχει δύο συνισταμένες:

Πρώτο, την αποτροπή η οποία είναι συνυφασμένη με τη σοβαρότητα του εγκλήματος, και δεύτερο, την αποτροπή ως μέσου για την καταστολή εγκλημάτων που ευρίσκονται σε έξαρση».

Στην υπόθεση **Radyan v. Δημοκρατίας**, Ποιν. Έφ. 115/2013, ημ. 9.10.2015, ο κατηγορούμενος, που βρέθηκε ένοχος κατόπιν δικής του παραδοχής στην κατηγορία της ανθρωποκτονίας του **άρθρου 205 του ΚΕΦ.154** και αναστάληκε η κατηγορία του φόνου εκ προμελέτης, προέβη στην πράξη της θανάτωσης του θύματος, επειδή το θύμα, όταν μετέβη

αυτός στο διαμέρισμα όπου διέμεναν να τον ξυπνήσει για να τον αντικαταστήσει στην υποδοχή του ξενοδοχείου όπου δούλευαν, άρχισε να τον σπρώχνει και να του φωνάζει. Συγκεκριμένα πήρε ένα μαχαίρι το οποίο βρισκόταν κοντά στο κρεβάτι του θύματος και τον μαχαίρωσε στο λαιμό επιφέροντας τον θάνατο του.

Το Κακουργιοδικείο επέβαλε ποινή φυλάκισης 22 ετών. Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδεχόμενο ότι το Κακουργιοδικείο απέδωσε μειωμένη σημασία στην παραδοχή και επίσης θεώρησε ότι η περίπτωση ήταν στο μεταίχμιο του φόνου, πράγμα που δεν ίσχυε, μείωσε την ποινή φυλάκισης σε 20 έτη.

Στην υπόθεση **Samoila v. Δημοκρατίας**, Ποιν. Έφ. 155/2012, ημ. 8.12.2016, ο κατηγορούμενος παραδέχθηκε ενοχή στην κατηγορία της ανθρωποκτονίας, κατά παράβαση του **άρθρου 205 του ΚΕΦ.154** και του επιβλήθηκε από το Κακουργιοδικείο ποινή φυλάκισης 15 ετών.

Συγκεκριμένα ο κατηγορούμενος διέμενε με τρεις ομοεθνείς του, σε ενοικιαζόμενη κατοικία στη Λευκωσία. Στην κατοικία του κατηγορουμένου μετέβη και το θύμα. Αφού είχαν καταναλώσει οινοπνευματώδη ποτά, ο κατηγορούμενος και το θύμα άρχισαν να λογομαχούν έντονα με αφορμή την οφειλή €250 του θύματος προς τον κατηγορούμενο. Στην εξέλιξη του επεισοδίου το θύμα άρπαξε ένα μαχαίρι και κινήθηκε με απειλητικές διαθέσεις εναντίον του κατηγορουμένου. Ανακόπηκε όμως και αποπλίστηκε από τους τρεις συγκατοίκους του κατηγορουμένου. Αμέσως μετά ο κατηγορούμενος επέφερε κτυπήματα σε διάφορα μέρη του σώματος του θύματος και στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας σχοινί, τον έδεσε χειροπόδαρα και από το λαιμό και άρχισε να τον κτυπά στην παρουσία των συγκατοίκων του, οι οποίοι παρά τις προσπάθειες τους δεν κατάφεραν να τον αποτρέψουν.

Ακολούθως ο Κατηγορούμενος και οι συγκατοίκοι του πήγαν για ύπνο αφήνοντας το θύμα δεμένο και κτυπημένο στο πάτωμα του σπιτιού.

Μερικές ώρες αργότερα, γύρω στις 09:00 π.μ., ένας από τους συγκατοίκους του κατηγορουμένου βλέποντας ότι το θύμα δεν κινείτο προσπάθησε να τον λύσει και να του προφέρει βοήθεια.

Διαπιστώθηκε στη συνέχεια ότι το θύμα ήταν ήδη νεκρό και από την ιατροδικαστική έκθεση διεφάνη ότι ο θάνατος προήλθε από στραγγαλισμό.

Το Κακουργιοδικείο, όπως ήδη αναφέρθηκε, επέβαλε στον κατηγορούμενο ποινή φυλάκισης 15 ετών. Το Ανώτατο Δικαστήριο δεν αποδέχθηκε την εισήγηση περί μη επαρκούς και εμπεριστατωμένης αιτιολόγησης της απόφασης του Κακουργιοδικείου, απορρίπτοντας τους λόγους που συνιστούσαν την εισήγηση αυτή, όπως ότι δεν λήφθηκε υπόψη η πρόκληση εκ μέρους του θύματος, ότι ο Κατηγορούμενος τελούσε υπό την επήρεια οινόπνευματων ποτών και υπό συνθήκες αυτοάμυνας και απέρριψε την Έφεση.

Στην υπόθεση **Ιορδάνους v. Δημοκρατίας**, Ποιν. Έφ. 152/2014, ημ. 19.4.2018, ο Κατηγορούμενος βρέθηκε ένοχος κατόπιν ακροαματικής διαδικασίας για το αδίκημα της ανθρωποκτονίας αφού το Κακουργιοδικείο έκρινε ότι δεν αποδείχθηκε η προμελέτη.

Συγκεκριμένα ο Κατηγορούμενος είχε επιφέρει το θάνατο της συζύγου του πυροβολώντας την παρανόμως μια φορά στο κεφάλι με κυνηγετικό όπλο από απόσταση σχεδόν εξ επαφής ενώ αυτή καθόταν σε καναπέ του διαμερίσματος.

Το Κακουργιοδικείο επέβαλε στον Κατηγορούμενο ποινή φυλάκισης 20 ετών. Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την έφεση και επί της ποινής ανέφερε:

*«Το ανώτατο αγαθό που προστατεύεται από το νόμο είναι αυτό της ανθρώπινης ζωής, γι' αυτό και η ανώτατη προνοούμενη ποινή είναι η ισόβια κάθειρξη. Ο εφεσείων, ενεργώντας με τον τρόπο που εξηγήθηκε, αφαίρεσε τη ζωή από το θύμα χωρίς δισταγμό και, όπως αναφέρει το Κακουργιοδικείο, χωρίς κανένα προφανή λόγο και αιτία. Εκτέλεσε, όπως αναφέρθηκε, τη σύζυγο του Σταυρούλα Ιορδάνους, χρησιμοποιώντας κυνηγετικό όπλο από κοντινή απόσταση σηματοδύοντας και πυροβολώντας την, ενώ αυτή καθόταν στον καναπέ του διαμερίσματος της με ανοικτή την τηλεόραση. Η αφαίρεση του πιο πολύτιμου αγαθού, δηλαδή της ανθρώπινης ζωής πρέπει να τιμωρείται αυστηρά. Δεν θα υπεισέλθουμε σε σχολιασμό της κάθε μιας των αποφάσεων που παραθέτει ο εφεσείων για ποινές που επιβλήθηκαν σε αδικήματα ανθρωποκτονίας. Όπως επανειλημμένα έχει αναφερθεί, η αναφορά σε προηγούμενες αυθεντίες σε συνάρτηση με το θέμα της ποινής δεν έχει το στοιχείο της δεσμευτικότητας της νομολογίας, όπως έχει εξηγηθεί και πρόσφατα στη **Valdez v. Δημοκρατίας, Ποιν.εφ.144/16 κ.ά., 21.2.2017** και στη **Γενικός Εισαγγελέας v. Κωνσταντίνου, Ποιν. εφ. 147/17, ημ. 13.3.2018**. Συνήθως η νομολογία που το Δικαστήριο παραθέτει είναι απλώς ενδεικτική των τάσεων που αφορούν ποινές ανθρωποκτονίας, ένα αδίκημα που εν τοις πράγμασι μπορεί να διαπραχθεί με άπειρους τρόπους. Δεν είναι έργο του Εφετείου να απαριθμήσει*

άλλες αυθεντίες και να τις συγκρίνει με την παρούσα, ως προς τα γεγονότα. Είναι αρκετό ότι από την ποινή και την αιτιολογία της προκύπτει η ορθότητα της. Δεν θα δεχτούμε ως ορθή τη θέση του εφεσείοντα ότι το Κακουργιοδικείο δεν έδωσε τη δέουσα σημασία στη νομολογία. Σχολιάστηκε ότι στην κρινόμενη περίπτωση δεν ήταν γνωστές οι επιμέρους συνθήκες που οδήγησαν στο έγκλημα τη συγκεκριμένη στιγμή και ότι δεν κατεδείχθη πρόκληση, όπως ισχυρίζεται ο εφεσείων, με συνέπεια η υπόθεση να μην κατατάσσεται στο μεταίχμιο του φόνου εκ προμελέτης. Στη βάση αυτών των ισχυρισμών προβλήθηκε το επιχείρημα ότι η υπόθεση **Selim v. Δημοκρατίας, (2011) 2 Α.Α.Δ.199** δεν ήταν σχετική και λανθασμένα αναφέρθηκε από το Κακουργιοδικείο. Στην ως άνω υπόθεση επιβλήθηκε ποινή 20ετούς φυλάκισης κατόπιν παραδοχής του εφεσείοντα (ετών 42) σε υπόθεση ανθρωποκτονίας όταν λόγω ζήλειας στραγγάλισε τη σύζυγο του. Υπήρξε κάποιου είδους πρόκληση αλλά ο εφεσείων είχε παραδεχτεί, σ' εκείνη την υπόθεση, σε αντίθεση με την παρούσα.

Ορθά το Κακουργιοδικείο επί του θέματος της ποινής, ανέφερε ότι καμία υπόθεση δεν είναι ακριβώς όμοια με άλλη, οπότε κατ' ακολουθίαν της νομολογίας δεν είναι απόλυτα σχετικές οι ποινές που επιβάλλονται σε άλλες υποθέσεις. Εξίσου ορθή ήταν και η προσέγγιση του σε συνάρτηση με την αυστηρότητα με την οποία πρέπει να αντικρίζονται υποθέσεις που αφορούν σε αφαίρεση ανθρώπινης ζωής.»

Βέβαια το δικαστικό προηγούμενο δεν παρέχει πάντοτε καθοδήγηση αναφορικά με το ύψος της ποινής. Η μεγαλύτερη ίσως χρησιμότητα του έγκειται στον εντοπισμό περιστάσεων που θεωρήθηκαν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές (βλ. **Μιχαήλ v. Δημοκρατία (2003) 2 ΑΑΔ 123**).

Στη συγκεκριμένη περίπτωση λαμβάνουμε υπόψη ότι ο κατηγορούμενος ήταν ηλικίας 25 ετών όταν διέπραξε το αδίκημα της ανθρωποκτονίας στις 9.8.2020, 26 ετών σήμερα. Γεννήθηκε στις 21.6.95 στο Abu Dhabi, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Είναι γερμανικής, αγγλικής και κυπριακής υπηκοότητας. Μέχρι την ηλικία των 5 ετών έζησε και μεγάλωσε στο Abu Dhabi ενώ στην συνέχεια μετακόμισε οικογενειακώς στην Ελβετία για 1 χρόνο λόγω εργασιακών υποχρεώσεων του πατέρα του. Η μητέρα του είναι Γερμανίδα και ο πατέρας του, το θύμα, ήταν Αγγλοκύπριος. Στην Κύπρο εγκαταστάθηκε με την οικογένεια του το 2001, αρχικά στην Λάρνακα και περί το 2003 διέμενε σε ιδιόκτητη κατοικία στα Λεύκαρα. Οι γονείς του έλαβαν διαζύγιο κατόπιν αίτησης της μητέρας του το 2019, αλλά βρισκόνταν σε διάσταση από το 2012. Είναι απόφοιτος Τεχνικής Σχολής στον κλάδο της Ευλουργικής/Επιπλοποιίας και πριν την σύλληψή του εργαζόταν περιστασιακά ως επιπλοποιός και συγκεκριμένα έφτιαχνε ξύλινες χειροποίητες κατασκευές τις οποίες εμπορευόταν. Από την ηλικία των 8 παρακολουθείτο από παιδονευρολόγο και διαγνώστηκε

με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής, υπερκινητικότητα, συμπτώματα τα οποία υποχώρησαν σε κάποιο βαθμό κατά την ενηλικίωση του. Επίσης πάσχει από δυσλεξία. Παρακολουθείτο από παιδική ηλικία από ειδικούς παιδονευρολόγους. Παρακολουθείτο από ψυχίατρο και ψυχολόγο και λάμβανε φαρμακευτική αγωγή (Concerta και Ritalin). Από μικρή ηλικία πάσχει από τη νόσο «Κοιλιοκάκη» και χρήζει μόνιμης αυστηρής διαίτας. Από την εισαγωγή του στον χώρο των Κεντρικών Φυλακών στις 4.9.2020 ως υπόδικος παρακολουθείται από τους ιατρούς των Φυλακών και από γαστρεντερολόγο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Δεν υπηρέτησε στον στρατό αφού έλαβε απαλλαγή (I5) για λόγους υγείας. Παρακολουθείτο από ψυχίατρο, τον Δρ. Σίμο Κυριακίδη εξαιτίας του άγχους και χαμηλής ανοχής στην ματαίωση και λάμβανε φαρμακευτική αγωγή Cipralex και Clonotril. Κατά την εφηβεία του ξεκίνησε να είναι ιδιαίτερα αντιδραστικός με συχνά νευρικά ξεσπάσματα και εκρήξεις θυμού και συχνά ένιωθε χαμένος και αναστατωμένος λόγω της αστάθειας και των βίαιων συμπεριφορών του πατέρα του. Ο κατηγορούμενος έχει ακόμα 4 αδέρφια, εκ των οποίων τα 3 είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, τον Νικόλα ηλικίας 25 χρονών και φοιτά στο Ίδρυμα Αγ. Σπυρίδωνα, την Ρούπη ηλικίας 16 χρονών και φοιτά στο Ίδρυμα Αγ. Σπυρίδωνα, τον Perl 28 ετών (μένει στο Ίδρυμα Αριάδνη στην Λευκωσία και έχει προβλήματα ψυχικής υγείας) και τον Μαρκ 30 ετών, είναι παντρεμένος με ένα παιδί και διδάσκει σκάκι, διαμένει δε στην Λευκωσία.

Λαμβάνουμε επίσης υπόψη μας ότι σήμερα ο κατηγορούμενος εκτιμάται ότι πρόκειται για άτομο με Σχιζοειδή Διαταραχή Προσωπικότητας. Παρακολουθείται από κλινική ψυχολόγο και λαμβάνει μακροχρόνια ψυχοθεραπευτική φροντίδα και φαρμακευτική αγωγή με σκοπό την ενίσχυση της αυτογνωσίας του, την ανάπτυξη βαθύτερης επίγνωσης αναφορικά με τις επιπτώσεις της παραβατικής του συμπεριφοράς και των παραγόντων που συνέβαλαν σε αυτήν (Ψόλλας ν. Αστυνομίας (1991) 2 ΑΑΔ 430) στα πλαίσια βέβαια του ευρύτερου πλαισίου των περιστατικών της υπόθεσης και έχοντας κατά νου και το μέγεθος της εγκληματικής ενέργειας (Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Αναστασίου (2005) 2 ΑΑΔ 125).

Σημειώνουμε ότι όλα τα αδέρφια του, εκτός ο Μαρκ, έχουν προβλήματα ψυχικής υγείας και τα 2 από αυτά φοιτούν σε ίδρυμα του Αγίου Σπυρίδωνα.

Λαμβάνουμε περαιτέρω υπόψη μας ότι ο κατηγορούμενος μεγάλωσε σε ένα ασταθές περιβάλλον που τόσο ο ίδιος όσο και τα αδέρφια του και η μητέρα του υπήρξαν θύματα κακοποίησης, σωματικής, λεκτικής και ψυχολογικής βίας από τον πατέρα του.

Η ουσία των πιο πάνω αποτέλεσε την έκθεση του Γραφείου Ευημερίας και ως εκ τούτου δεν χρειάζεται να γίνει ειδική μνεία σε αυτή. Να σημειωθεί μόνο ότι φαίνεται και μετά τον χωρισμό με τη σύζυγο του το θύμα ασκούσε βία επί αυτής και απειλές σε όλη την οικογένεια.

Ως καταδεικνύεται η εστία της έντασης, το τελευταίο χρονικό διάστημα, πριν τη θανάτωση του θύματος από τον κατηγορούμενο, υπήρξε η διεκδίκηση της κηδεμονίας της Ρούπης με ανάλογα διαβήματα που έγιναν στο Δικαστήριο από τη μητέρα της και η διεκδίκηση επικοινωνίας από το θύμα, η οποία ανήλικη έχει τεθεί υπό την κηδεμονία της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Η επίσκεψη του Γραφείου Ευημερίας τον Ιούλιο του 2020 στην οικία όπου διέμενε η μητέρα με την ανήλικη κόρη της κατά την οποία κρίθηκε, και ενημερώθηκε περί τούτου η μητέρα της, ότι οι συνθήκες διαβίωσης ήταν ακατάλληλες για να διαβιεί η Ρούπη προκάλεσαν την αναστάτωση της μητέρα της, η οποία ενημέρωσε τον κατηγορούμενο γι' αυτό το γεγονός, εκφράζοντας του και την ανησυχία της ότι η κηδεμονία θα δίδετο στο θύμα.

Ο κατηγορούμενος αναστατώθηκε και θύμωσε για το ενδεχόμενο το θύμα να αποκτούσε την κηδεμονία της Ρούπης γιατί ήταν βίαιος μαζί τους και λόγω του χαρακτήρα του θα την κακομεταχειριζότο και θα καταχράζετο τα επιδόματα που λάμβανε η ανήλικη από το κράτος.

Έτσι ο κατηγορούμενος, σύμφωνα με την ομολογία του ημερομηνίας 23.8.2020, στις 8.8.2020 και περί ώρα 4:00-5:00 το πρωί ξεκίνησε από το σπίτι του στα Λεύκαρα πεζός και πήγε μετά από 1 – 1½ ώρα στην τοποθεσία «Ασπροσυτζιές» όπου βρισκόταν το υποστατικό που διέμενε το θύμα, το οποίο απέχει 4 χιλιόμετρα από τα Λεύκαρα.

Αφού κτύπησε την πόρτα και εξήλθε του υποστατικού, ο κατηγορούμενος ζήτησε εξηγήσεις για το ζήτημα της κηδεμονίας της αδελφής του Ρούπης. Ενώ αυτοί συζητούσαν

έντονα ο κατηγορούμενος επιτέθηκε στον πατέρα του με το μαχαίρι που έφερε λεπίδα 15 εκατοστά, το οποίο πήρε μαζί του γιατί φοβόταν τον πατέρα του που ήταν βίαιος.

Στη θέα του μαχαιριού το θύμα γύρισε να εισέλθει εντός του υποστατικού οπότε εκείνη τη στιγμή ο κατηγορούμενος τον μαχαίρωσε 5 φορές στην πλάτη, ενώ στη συνέχεια τον κτύπησε και 3-4 φορές στο σβέρκο με ένα ξύλο που βρήκε έξω από το υποστατικό.

Αμέσως μετά ο κατηγορούμενος εγκατέλειψε τη σκηνή του εγκλήματος και επέστρεψε στο σπίτι του.

Η ανακάλυψη του πτώματος του θύματος έγινε μετά από καταγγελία στις 23.8.2020 από κάποιο πρόσωπο ότι το θύμα δεν έδωσε σημεία ζωής τις τελευταίες 10 ημέρες, ότε και είχε συναντήσει τον κατηγορούμενο ο οποίος του είπε ότι έψαχνε το θύμα.

Έτσι μετά από επίσκεψη του αστυφύλακα 551, που υπηρετεί στον Αστυνομικό Σταθμό Λευκάρων μαζί με μέλη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, στην περιοχή «Ασπροσυτζιές», εντόπισε το λυόμενο υποστατικό στο οποίο διέμενε το θύμα μόνο του τα τελευταία 7 χρόνια, όπου αφού άνοιξε την κύρια είσοδο του υποστατικού εντόπισε το θύμα νεκρό.

Υπό τις πιο πάνω συνθήκες δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι υπήρχε πρόκληση ακόμη και αν δεχτούμε ότι υπήρχε προηγουμένως διαδοχική και συνεχής πρόκληση εκ μέρους του θύματος υπό την μορφή βίαιης συμπεριφοράς και απειλών εναντίον του κατηγορουμένου και των υπολοίπων μελών της οικογένειας.

Η διαδικασία επικοινωνίας ενός πατέρα μέσω του Δικαστηρίου, η οποία είναι η νόμιμη οδός προς τούτο, όπως και κάθε διαφορά μεταξύ των πολιτών σε ένα κράτος Δικαίου, και, έστω, το ενδεχόμενο να αναλάβει το θύμα την κηδεμονία της Ρούπης λόγω του ότι κρίθηκαν από τις Υπηρεσίες του Γραφείου Ενημερίας ακατάλληλες οι συνθήκες διαβίωσης της Ρούπης στο χώρο όπου διέμενε με τη μητέρα της, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν πρόκληση.

Οι εκατέρωθεν αιτήσεις, δηλαδή αίτηση κηδεμονίας εκ μέρους της μητέρας και διεκδίκηση επικοινωνίας του πατέρα της Ρούπη, ενώπιον του Δικαστηρίου αποτελούν νόμιμα μέτρα και νόμιμη διαδικασία στα πλαίσια μιας ευνομούμενης πολιτείας.

Επίσης, έστω και αν αποδεχθούμε ότι πήρε το αναφερθέν μαχαίρι ο κατηγορούμενος μαζί του από φόβο ένεκα του βίαιου χαρακτήρα του θύματος και προηγούμενης βίαιης συμπεριφοράς του προς τον κατηγορούμενο, τελικά, κατόπιν της δικής του ομολογίας, δηλαδή του κατηγορουμένου, διαπιστώνεται ότι ενώ το θύμα, κατά τη διάρκεια της έντονης συζήτησης, όταν ο κατηγορούμενος του επιτέθηκε με το μαχαίρι, γύρισε να εισέλθει εντός του υποστατικού για να δώσει τέλος στη συζήτηση και χωρίς να προβεί το θύμα σε οποιαδήποτε απειλή ή βίαιη συμπεριφορά, ο κατηγορούμενος, το μαχαίρι που πήρε μαζί του, κατά τη θέση του, από φόβο προς το θύμα, το χρησιμοποίησε και κατάφερε στο θύμα πινάκια 5 μαχαιριές στην πλάτη και ακολούθως άλλα 3-4 κτυπήματα με ξύλο.

Ως εκ τούτων απορρίπτουμε και δεν αποδεχόμαστε ότι υπήρχε πρόκληση εκ μέρους του θύματος.

Η οποιαδήποτε βίαιη συμπεριφορά του θύματος σωματική ή ψυχολογική που ασκούσε στον κατηγορούμενο και στα άλλα μέλη της οικογένειας θα ληφθεί υπόψη και λαμβάνεται υπόψη, αλλά όχι υπό τη μορφή της πρόκλησης.

Ήταν εισήγηση της υπεράσπισης ότι ο κατηγορούμενος απώλεσε προσωρινά τον αυτοέλεγχο του και ενήργησε «εν βρασμώ ψυχής». Δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Μπορεί η συζήτηση να ήταν έντονη όπως αναφέρθηκε, αλλά τίποτε δεν λέχθηκε που να φαίνεται ότι υπήρχε λόγος για να απωλέσει προσωρινά τον αυτοέλεγχο του και να ενεργήσει «εν βρασμώ ψυχής» αφού το θύμα γύρισε να εισέλθει εντός του υποστατικού, με την πρόταξη του μαχαιριού από τον κατηγορούμενο, δίνοντας τέρμα σε αυτή την έντονη συζήτηση. Αντί να πράξει και ο κατηγορούμενος το ίδιο, αφού καμιά βίαιη συμπεριφορά δεν εκδηλώθηκε από το θύμα και επομένως δεν χρειαζόταν να χρησιμοποιηθεί το μαχαίρι που πήρε μαζί του για αυτοπροστασία, βρήκε την ευκαιρία και όταν του γύρισε την πλάτη το θύμα, αυτός του κατάφερε 5 μαχαιριές στην πλάτη, στις οποίες δεν αρκέστηκε αλλά συνέχισε και του επέφερε άλλα 3-4 κτυπήματα στο σβέρκο με ξύλο που βρήκε έξω από το υποστατικό.

Συνεπώς απορρίπτουμε αυτήν την εισήγηση.

Επίσης πέραν του άτυχου παραλληλισμού της περίπτωσης αυτής με την τραγωδία του Ευρυπίδη «*Ιφιγένεια εν Αυλίδι*», δεν μπορούμε να δεχθούμε, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις που καταγράφονται στα γεγονότα και υπό τις προσωπικές και οικογενειακές περιστάσεις του κατηγορουμένου, ότι η ηθελημένη πρόκληση θανάτου του θύματος από τον κατηγορούμενο αποτελεί θυσία και λύτρωση αυτού και των άλλων μελών της οικογένειας του.

Τέτοια αντιμετώπιση εκ μέρους του Δικαστηρίου, ως εισηγείται ο συνήγορος του κατηγορουμένου, θα καθιστούσε την αυτοδικία αποδεκτή ενέργεια, κάτι που είναι εντελώς αντίθετο με τις αρχές μιας πολιτισμένης κοινωνίας.

Επίσης δεν αποδεχόμαστε ότι υπό τα συγκεκριμένα γεγονότα και περιστάσεις του κατηγορουμένου ως τα ιατρικά πιστοποιητικά αποκαλύπτουν, μπορεί να αποδοθεί στον κατηγορούμενο μειωμένος καταλογισμός. Όμως την ψυχική υγεία του κατηγορουμένου και τα νοητικά προβλήματα που περιγράφονται στα πιστοποιητικά που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου τα λαμβάνουμε υπόψη ως ελαφρυντικά για σκοπούς μετριασμού της ποινής, (βλ. **Ψύλλας, ανωτέρω**), όπως και τη συναισθηματική φόρτιση και ένταση από την οποία διακατέχεται ο κατηγορούμενος (**Σάββας v. Δημοκρατίας** (1992) 2 ΑΑΔ 231, 238, **Ιωάννου κ.ά. v. Δημοκρατίας** (1996) 2 ΑΑΔ 200, 208 και **Enia v. Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας**, Ποινική Έφεση Αρ. 174/2019, ημερομηνίας 21.4.2021).

Λαμβάνουμε υπόψη τη συνεργασία του με την αστυνομία, την ομολογία και παραδοχή του σε αυτή όπως και την άμεση παραδοχή του στο Δικαστήριο, η οποία εκφράζει και την μεταμέλεια του. Στην υπόθεση **Χαρτούμπαλλος v. Δημοκρατίας** (2002) 2 ΑΑΔ 28, λέχθηκε πως η παραδοχή πρέπει να αμείβεται με σχετική έκπτωση στην ποινή. Αυτό ενθαρρύνει τους αδικοπραγούντες να παραδέχονται ενοχή με συνέπεια να μη σπαταλάται πολύτιμος χρόνος στην εκδίκαση υποθέσεων. Αποτελεί πορεία που προάγει τους σκοπούς της δικαιοσύνης. Η αντιμετώπιση αυτή δεν είναι πάντα απόλυτη και καθολική, αλλά εξετάζεται στα πλαίσια των γεγονότων της κάθε υπόθεσης (βλ. **Chafari v. Αστυνομίας** (2001) 2 ΑΑΔ 442). Έτσι όταν ένας συλλαμβάνεται ουσιαστικά επ' αυτοφώρω μειώνεται σημαντικά ο μετριαστικός παράγοντας της παραδοχής (βλ. **Γενικός Εισαγγελέας v. Μονιάτη** (2000) 2

ΑΑΔ 553 και **Γενικός Εισαγγελέας v. Ζανέττου** (2001) 2 ΑΑΔ 438), κάτι που δεν ισχύει στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Λαμβάνουμε υπόψη τον καλό χαρακτήρα του κατηγορουμένου, όπως αυτός έχει αποτυπωθεί στην έκθεση του Γραφείου Ευημερίας και σύμφωνα με όσα έχει αναφέρει ο συνήγορος του (βλ. **Βασιλείου v. Δημοκρατίας** (2002) 2 ΑΑΔ 104 και **Τσεκούρα v. Δημοκρατίας** (2012) 2 ΑΑΔ 563), όπως και την αγωνία από την οποία διακατέχεται από την ημέρα της σύλληψης για το μέγεθος της ποινής που θα του επιβληθεί (**The Attorney General of the Republic v. Mavrokefalos** (1966) 2 CLR 93).

Βέβαια λαμβάνουμε υπόψη το λευκό ποινικό μητρώο του κατηγορουμένου (βλ. **Χαραλάμπους v. Δημοκρατίας**, Ποινική Έφεση Αρ. 127/2019 και 130/2019, ημερομηνίας 10.3.2021) το οποίο είναι σχετικό με τον καλό χαρακτήρα.

Ο συνήγορος του κατηγορουμένου κάλεσε το Δικαστήριο να λάβει υπόψη τη μέθη του κατηγορουμένου, η οποία δεν έχει έρεισμα στα γεγονότα όπως αυτά εξετάθηκαν από την Κατηγορούσα Αρχή με τα οποία συμφώνησε η Υπεράσπιση, αλλά προφανώς αντλείται από την αναφορά στην έκθεση της Δημητρίου στην οποία αναφέρεται ότι *«σε μια προσπάθεια να απαλλαγεί από τα δυσάρεστα αυτά συναισθήματα του στράφηκε στην κατανάλωση αλκοόλ, τρεις μέρες πριν να προβεί στο αδίκημα του, ενώ σπάνια προηγουμένως κατανάλωνε αλκοόλ»*.

Στην υπόθεση **Γενικός Εισαγγελέας v. Τσιολής** (1991) 2 ΑΑΔ 194 λέχθηκε ότι η μέθη μπορεί να προσμετρήσει ως ελαφρυντικός παράγοντας αφού εκτιμηθεί μέσα από τα ιδιαίτερα περιστατικά της υπόθεσης (βλ. επίσης **Cotorceanu v. Αστυνομίας**, Ποινικές Εφέσεις 84/2020 και 87/2020, ημερομηνίας 17.2.2021).

Δεν μπορούμε να λάβουμε υπόψη τη *«μέθη»* του κατηγορουμένου, την οποία ο συνήγορος του επικαλέστηκε με βάση την ως άνω αναφορά της έκθεσης της Δημητρίου, καθότι αυτός ήλεγχε πλήρως τη συμπεριφορά του, όπως αποκαλύπτουν τα γεγονότα της υπόθεσης, τόσο πριν, όσο κατά και μετά τη διάπραξη του αδικήματος, καθότι η *«μέθη»* του δεν τον εμπόδισε στις 4:00-5:00 το πρωί να διανύσει πεζός απόσταση 4 χιλιομέτρων, σε 1-1½ ώρα και να μεταβεί από τα Λεύκαρα στο υποστατικό όπου διέμενε το θύμα στην τοποθεσία «Ασπροσυτζιές», να συζητήσει μαζί με το θύμα, να ενεργήσει όπως ενήργησε, να

κρύψει το μαχαίρι και στη συνέχεια να αποσιωπήσει για δύο βδομάδες το έγκλημα και μάλιστα να προσποιείται ότι τηλεφωνούσε στο θύμα και δεν απαντούσε, βλ. **Cotorceanu**, ανωτέρω.

Επίσης δεν μπορούμε να αποδεχθούμε ότι η πανδημία λόγω του κορωνοϊού και τα μέτρα που λήφθηκαν για αντιμετώπιση της στα οποία περιλαμβάνετο και ο περιορισμός των επισκέψεων των φυλακισμένων, τα οποία μέτρα αργά αλλά σταθερά εξαλείφονται, παίζει ρόλο για την επιμέτρηση της ποινής.

Τέλος λαμβάνουμε υπόψη ότι το έγκλημα της πατροκτονίας θα το φέρει βαρέως στη συνείδηση του, σε όλη του την ζωή και θα πρέπει να ζήσει με αυτό, όπως λαμβάνουμε υπόψη και οτιδήποτε άλλο έχει αναφέρει ο δικηγόρος του κατηγορουμένου για σκοπούς επιμέτρησης της ποινής, έστω και αν δεν το αναφέρουμε ειδικά.

Αφού συνυπολογίσαμε και σταθμίσαμε όλους τους σχετικούς παράγοντες επιβάλλουμε ποινή φυλάκισης 16 ετών.

Σύμφωνα με το **άρθρο 117(1) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155** η ποινή φυλάκισης μειώνεται κατά το χρονικό διάστημα που ο κατηγορούμενος βρίσκεται σε προφυλάκιση.

(Υπ.)

N. Γερολέμου, Π.Ε.Δ.

(Υπ.)

Στ. Τσιβιτανίδου-Κίζη, Α.Ε.Δ.

(Υπ.)

Τ. Νικολάου, Ε.Δ.

Πιστό Αντίγραφο

Πρωτοκολλητής

/ΚΧ